

MEDICINALBERETNING

FOR

THISTED AMTSLÆGEKREDS

1946

*

VED AMTSLÆGE L. FOLKE

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1947

Lægerne erindres om:

Blanketter til Dødsattester, Ugelister o. l. Anmeldelser, Desinfektion, m. v. kan rekvireres hos Embedslægerne.

Tilfælde af Tyfus og Paratyfus B.		} <i>Anmeldes paa gul Blanket. baade til Sundhedsstyrelsen og til Embedslægen.</i>
—	- Meningitis cerebrospin. epid.	
—	- Polimoyelitis ant. acuta	
—	- Encefalitis epidemica	
—	- Vaccinationskomplikationer fra Nervesystemets Side	
Tilfælde af Difteri og Scarlatina		} <i>Anmeldes paa gul Blanket til Embedslægen.</i>
—	- Malaria artificialis	
—	- Weils Sygdom (Leptospiroser)	
Tilfælde af Miltbrand hos Mennesker		} <i>Anmeldes ved Paategning om Patientens Navn og Adresse paa Ugelisten.</i>
—	- Mund- og Klovtsyge hos Mennesker	
—	- Myalgia epidemica	

De paa gul Blanket særligt anmeldte Sygdomme skal ogsaa opføres paa Ugelisten, der for *hver* Uge skal indsendes senest Mandag, og det vil være formaalstjenligt i disse Tilfælde (saaledes altid ved difteri og scarlatina) at anføre Patientens Navn og Bopæl i Rubrikken „Anmærkning“. Endvidere erindres om, er der ved Anmeldelse af *Syphilis* skal anføres i den særlige Rubrik paa Ugelisten: Køn, Fødselsdato, Forbogstav i Efternavn samt Journalnummer.

Tilfælde af Tuberkulosis pulmonum et laryngis skal anmeldes paa de dertil udarbejdede, *nye* Blanketter; ældre Blanketter bedes tilintetgjort.

Alle Dødsfald af Tuberkulose (Lunge-, Kirtel-, Knogle-, Meningeal-, Peritoneal-, Milliærtuberkulose) skal anmeldes paa de dertil beregnede blaa Blanketter.

For Anmeldelser forsynet med *Postbesørges ufrankeret* betales Porto af Embedslægen ved Modtagelsen, i modsat Fald beregner Postvæsenet Strafporto. Flere Forsendelser kan sendes samlet i eet Omslag.

For Dødsattesternes Vedkommende erindres om, at afdødes *ægteskabelige Stilling* altid skal anføres, og at under *Stilling og Næringsvej* Betegnelser som „Invaliderrentenyder“, „Aldersrentenyder“, „Rentier“ o. l. bør suppleres med Oplysning om afdødes tidligere Erhverv.

Kommunalbestyrelserne erindres om,

at det paahviler Embedslægerne at yde Bistand i alle Spørgsmaal af sundhedsmæssig Natur; herunder ogsaa Bestemmelserne i de sociale Love, forsaavidt disse angaar den offentlige Sundhedspleje.

Sundhedskommissionerne erindres om

Pligten til at give Embedslægen og Politimesteren Underretning om Tid og Sted for Afholdelse af Kommissionsmøde, i Forbindelse med Oplysning om Dagsorden.

Thisted Amtslægekreds

bestaar af Thisted Amt med Undtagelse af Thyborøn, der hører til Ringkøbing Amtslægekreds.

Thisted Amtslægekreds har et Areal paa 23515 ha. Dens Kystlinie er 534 km.

Ved Folketællingen den 15. Juni 1945 var Amtslægekredsens Folketal 88113.

Den er delt i to Lægekredse:

Thisted Lægekreds (Amtslæge L. Folke, Skovgade 20, Thisted, træffes Kl. 12½—14½, Tlf. 78) bestaaende af Thisted Købstad og 38 Sognekommuner (64 Sogne) med et Folketal paa 59125, og

Morsø Lægekreds (Kredslæge A. Stigaard, Grønnegade 1, Nykøbing, træffes Kl. 12½—14, Tlf. 180) bestaaende af Nykøbing Købstad og 14 Sognekommuner (31 Sogne) med et Folketal paa 26792.

Tabel I.

Folkemængden samt Antallet af fødte og døde i 1946

	Folkemængde 1)	Levendefødte				Dødfødte 2)				Døde 2)				Fødsels- overskud 2)	
		M.	Kv.	Sum	0/100 af Folket.	M.	Kv.	Sum	0/10 af fødte	M.	Kv.	Sum	0/100 af Folket.	Antal	0/100 af Folket.
Thisted Købstad ...	9261	116	121	237	25,6	10	3	13	5,5	85	58	143	15,4	94	10,2
NykøbingM. Købstad	8711	119	112	231	26,5	8	2	10	4,3	62	79	141	16,2	90	10,3
Købstæderne ialt...	17972	235	233	468	26,0	18	5	23	4,9	147	137	284	15,8	184	10,2
Thisted Landkreds..	49864	578	539	1117	22,4	7	6	13	1,2	240	230	470	9,4	647	12,9
Morsø Landkreds...	18081	220	214	434	24,0	5	2	7	1,6	47	60	107	5,9	327	18,1
Landkredsene ialt..	67945	798	753	1551	22,8	12	8	20	1,3	287	290	577	8,2	974	14,4
Amtslægekredsen ..	85917	1033	986	2019	23,5	30	13	43	2,1	434	427	861	10,0	1158	13,5

1) Folkeregistertal pr. 30/6 1946.

2) Ej korrigeret efter Hjemsted, jvnfr. Teksten paa næste Side og Tabel V over Dødsårsagerne.

Antallet af levendefødte er stadig stort, men ligger dog knap saa højt som i 1944 og 1945, jvfr. Tabel II.

Antallet af døde er omtrent som sædvanligt. Som anført i Tabel V over Dødsårsagerne, hvor ogsaa de udenfor Thisted Amt døde, der var hjemmehørende i Amtet, er medregnede, er Antallet ialt 887 (1945: 888).

Antallet af dødfødte ligger som sædvanligt ved ca. 2 pCt. af Fødslernes Antal.

Folkemængden er siden Folketællingen i 1945 faldet noget (godt 2000); mange Mennesker, der endnu ved Krigens Afslutning havde Arbejde for Tyskerne i denne Landsdel, er siden flyttet herfra.

Fødselsoverskuddet var knap saa stort som de sidste Par Aar, men dog højere end før.

Tabel II

Levendefødte og Fødselsoverskud i Forhold til Folketallet.

	Levendefødte pr. 1000 Indbyggere i Amtslægekredsen	Fødselsoverskud pr. 1000 Indbyggere i Amtslægekredsen	Fødselsoverskud pr. 1000 Indbyggere i hele Landet
1930—34 incl.	19,9	9,2	7,1
1935—39 „	19,2	8,7	7,2
1940	19,6	10,2	7,9
1941	20,3	9,2	8,2
1942	22,5	11,9	10,8
1943	22,0	12,5	11,8
1944	25,2	15,4	12,4
1945	24,8	15,0	
1946	23,5	13,5	

Ifølge *Jordemoderprotokollerne* har Amtets Jordemødre i 1946 assisteret ved 2082 Fødsler. Af disse var

- 27 Tvillingefødsler. Der har altsaa været:
- 2055 Fødende.
- 2006 Fødsler var rettidige og
- 76 Fødsler var for tidlige.
- 2017 Børn fødtes i Ægteskab, og

- 65 Børn fødtes udenfor Ægteskab. Antallet af Fødsler udenfor Ægteskab udgjorde 3,2 % af samtlige Fødsler, et lavt Tal sammenlignet med de sidste Krigsaar (1945: 5,8 %, 1944: 4,8 %, 1943: 3,7 %, 1942: 3,5 %, 1941: 3,9 %, 1940: 3,1 %, 1939: 3,5 %, 1938: 3,2 %).
- 2018 Fødsler fuldendtes ved Naturen.
- 27 Gange foretoges Tangforløsning.
- 22 Gange foretoges Fremtrækning og
- 7 Gange foretoges Vending.
- 8 Gange fuldendtes Fødslen ved skarpe Instrumenter.
- 19 Gange foretoges Udtagning af Moderkagen.
- 401 Gange anvendtes vefremkaldende Stoffer.
- 2037 af de fødte Børn levede,
- 36 Børn døde ved naturlig Fødsel, og
- 9 Børn døde ved Fødsel, hvor der anvendtes Kunsthjælp.
- 900 Gange anvendtes Bedøvelse. (1945: 865, 1944: 996, 1943: 505, 1942: 387, 1941: 296, 1940: 277, 1939: 222, 1938: 185, 1937: 180, 1936: 155 Gange). Antallet af Fødsler, hvorved Bedøvelse anvendes, er i de sidste 10 Aar steget meget stærkt: fra 9 % til 43 %.

Oversigt over Dødsfaldene

(Dødfødte ikke medregnede).

Af de i Købstæderne hjemmehørende Personer døde i 1946: 190, af de i Landkommunerne hjemmehørende: 697, ialt 887 døde, jvfr. Tabel V.

Saaledes *beregnet efter Hjemsted* bliver Dødeligheden 10,3 ‰ i hele Amtet, fordelt med 10,26 ‰ i Landkommunerne og 10,6 ‰ i Købstæderne; for hele Landet genfindes en tilsvarende højere Dødelighed i Byerne end paa Landet, hvilket hovedsagelig skyldes, at mange Mennesker flytter fra Landet til Byen, naar de bliver gamle.

Tabel III.

Dødsfaldenes Fordeling efter Aldersklasse og Køn.
(efter Hjemsted).

	0—1 Aar	1—4 Aar	5—14 Aar	15—64 Mænd	Aar Kvinder	Over 65 Mænd	Aar Kvinder	Ialt
Købstæderne	22	2	3	20	31	56	56	190
Landkommunerne ...	72	14	13	84	107	214	193	697
Amtslægekredsen	94	16	16	104	138	270	249	887

Tabel IV.

Spædbørnsdødeligheden.

I Alderen under 1 Aar døde pr. 100 levendefødte:

	1946	1945	1944	1943	1942	1941
Købstæderne ...	4,7	3,7	5,1 (4,5)	6,0 (4,1)	4,4 (4,2)	3,5 (4,7)
Landkomm.	4,6	6,0	5,3 (5,1)	5,0 (4,9)	4,8 (5,2)	6,5 (6,3)
Amtslægekr. ...	4,7	5,4	5,2 (4,8)	5,2 (4,5)	4,7 (4,7)	5,8 (5,5)

I Tabel IV ses Tallene for Spædbørnsdødeligheden sammenlignet med de sidste 5 Aar, hvor ogsaa de tilsvarende Tal for hele Landet er tilføjet i Parantes. Som det ses, var Spædbørnsdødeligheden i Aar noget lavere end i de senere Aar.

Den i 1944 ansatte *Sundhedsplejerske* for Thisted Købstad og Landsogn er vel indarbejdet og har i Aarets Løb aflagt 4381 Besøg i 250 Hjem med Spædbørn. Normalt tilser Sundhedsplejersken Børnene 15 Gange i det første Leveaar og særlig hyppigt i de første Maaneder, hvor hendes Hjælp og Vejledning med Hensyn til Børnernes bedst mulige Ernæring og Pleje er af den største Betydning. Kun 4 Hjem ønskede ikke at modtage den tilbudte Assistance. I Nykøbing Mors har Byraadet vedtaget at ansætte en Sundhedsplejerske snarest muligt. I Landkommunerne — bortset fra Thisted Landsogn — findes ikke ansat Sundhedsplejersker, og Udsigterne herfor er ikke de bedste grundet paa den eksisterende Sygeplejerskemangel. I hele Landet var ved Udgangen af 1944: 189 Sundhedsplejersker i Funktion, fortrinsvis i Byerne.

Af samtlige i Landsognene udstedte 577 Dødsattester udstedtes de 23 af *Ligsynsmænd*, d. v. s. 4 % (1937: 15 %).

De hyppigste Dødsårsager (se Tabel V) har som sædvanligt været: Sygdomme i Hjerte og Kredsløbsorganer 252 (1945: 220), Kræft 136 (120), Alderdomssvækkelse 67 (85), Lungebetændelse 53 (48) og Sygdomme i Fordøjelsesorganer 46 (59).

Ved ulykkelig Hændelse døde i Amtslægekredsen 3,4 pr. 10,000 Indb.
i hele Landet (1944) 5,2 „ „ „

Ved Selvmord døde i Amtslægekredsen 10,5 pr. 100,000 Indb.
i hele Landet (1944) 22,2 „ „ „

Af Kræft døde i Amtslægekredsen 15,8 pr. 10,000 Indb.
i hele Landet (1944) 15,7 „ „ „

Dødsfaldene af Kræft i Amtslægekred-	
sen udgjorde	15,3 % af samtl. Dødsfald
Dødsfaldene af Kræft i hele Landet	
(1944) udgjorde	15,2 % af samtl. Dødsfald

Tabel V.

Dødsaarsagerne i Aaret 1946

i Thisted Amtslægekreds

	Thisted Købstad	Ny- købing Købstad	Thisted Landkr.	Morsø Landkr.	Ialt
1. Misdannelser og Spædbørnssygdomme	4	3	25	7	39
2. Alderdomssvaghed	4	13	43	7	67
3. Tyfoide Feber	"	"	"	"	"
4. Paratyfus	"	"	"	"	"
5. Epidemisk Hjerne- og Rygmarvsbetændelse	"	"	1	"	1
6. Skarlagensfeber	"	"	"	"	"
7. Kighoste	1	"	6	3	10
8. Difteri	2	"	"	"	2
9. Dysenteri	"	"	"	"	"
10. Influenza	"	"	5	"	5
11. Mæslinger	"	"	"	1	1
12. Børnelammelse	"	"	1	"	1
13. Epidemisk Encefalitis	"	1	2	"	3
14. Lungetuberkulose	"	2	14	5	21
15. Anden Tuberkulose	1	1	4	1	7
16. Syfilis	1	"	"	1	2
17. Andre Infektionssygdomme	"	1	5	2	8
18. Kræft	12	12	77	35	136
19. Andre Svulster	"	3	6	2	11
20. Sygdomme i Blodet og Stofskiftesygdomme	3	5	16	5	29
21. Sygdomme i Nervesystem	6	6	44	12	68
22. Hjertesygdomme	19	14	94	27	154
23. Andre Sygdomme i Cirkulationsorganer	12	11	58	17	98
24. Katarrhalsk Lungebetændelse	6	4	39	3	52
25. Krupøs Lungebetændelse	"	"	1	"	1
26. Andre Sygdomme i Aandedrætsorganer	"	2	7	3	12
27. Sygdomme i Fordøjelsesorganer (incl. Kolerine) ..	8	7	26	5	46
28. Sygdomme i Urin- og Kønsorganer	8	7	33	10	58
29. Barselfeber	"	"	"	"	"
30. Andre Sygd. v. Svangerskab, Fødsel og Barselseng ..	"	"	1	"	1
31. Sygdomme i ydre Organer	"	"	3	"	3
32. Kronisk Alkoholisme	"	"	3	"	3
33. Andre kroniske Forgiftninger	"	"	"	"	"
34. Ulykkestilfælde, Mord og Drab	3	3	16	7	29
35. Selvmord	1	2	4	2	9
36. Ukendt Dødsarsag	1	1	6	2	10
Tilsammen ..	92	98	540	157	887

Tuberkulose.

Som det ses af Tabel V over Dødsaarsagerne er der i 1946 blandt hjemmehørende i Thisted Amtslægekreds død 21 Personer af Lungetuberkulose og 7 Personer af anden Tuberkulose. Beregnet pr. 10,000 Indbyggere har Tuberkulosedødeligheden været 3,3. Tuberkulosedødeligheden var faldende i Aarene før Krigen, steg lidt i de første Krigsaar (jvf. Tabel VI), men er nu atter nedadgaende.

Tabel VI.

Tuberkulosedødeligheden (pr. 10,000 Indb.).

	Amtslægekredsen.	Hele Landet.
1936—40	3,6	4,0
1941	4,3	3,5
1942	4,5	3,5
1943	4,5	3,4
1944	3,2	3,3
1945	3,9	
1946	3,3	

Tuberkulosedødsfaldene udgjorde i 1946 3,25 % af samtlige Dødsfald.

Nye Tuberkulosestilfælde.

Tabel VII.

	Indberetninger om nye Tilfælde af Lungetuberkulose			Dødsanmeldelser om ikke tidligere indberettede Tilf. af Lungetuberkulose		
	Mænd	Kvinder	Ialt	Mænd	Kvinder	Ialt
Thisted Købstad	4	0	4	0	0	0
Nykøbing —	5	5	10	0	3	3
Købstæderne ialt	9	5	14	0	3	3
Thisted Landkreds	8	8	16	2	3	5
Morsø —	8	8	16	1	2	3
Landkredsene ialt	16	16	32	3	5	8
Amtslægekredsen	25	21	46	3	8	11

Ialt foreligger saaledes i 1946 Indberetning om 57 Tilfælde af Lungetuberkulose: 28 Mænd og 29 Kvinder. Antallet ligger i Aar forholdsvis højt, jvfr. Tabel VIII.

Tabel VIII.

I 1938 indberettedes 33 nye Tilfælde af Lungetuberkulose.

I 1939	„	40	„	„	„	„
I 1940	„	55	„	„	„	„
I 1941	„	67	„	„	„	„
I 1942	„	53	„	„	„	„
I 1943	„	53	„	„	„	„
I 1944	„	44	„	„	„	„
I 1945	„	49	„	„	„	„
I 1946	„	57	„	„	„	„

Angaaende Tuberkulosestationernes Virksomhed henvises til Omtalen Side 23. Den har været stærkt stigende de sidste Aar. — Det lykkedes ikke i Aarets Løb at faa tilendebragt Forhandlingerne om Adgang for Thisted Amt til at benytte Krabbesholm Sanatorium til Tuberkulosehospital.

Skematisk Sygeliste for Aaret 1946 for Bykommunerne i Thisted Amtslægekreds.

Tabel X.

Folkemængden var ved Folketelling i Aaret 1945: 18,250

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	(Oktober)	November	December	Hele Aaret	De syges Alder				I alt	Forrige Aars Sum
														1-4 Aar	5-14 Aar	15-64 Aar	65 Aar og derover		
														M.	K.	M.	K.		
1. Tyfus	2												2	1	1			2	8
2. Paratyfus																			
3. Smits. Hjerne-Rygmarvsbet.									1				1			1		1	2
4. Børnelammelse (m. Lammelser —)																			5
5. Australsk Sovesyge																			1
6. Bldgang																			3
7. Malaria																			
8. Difteri	2								1				7	1	1	2		7	9
9. Skarlagenfeber	6	10	4		2	1	4	2	6		2	2	42	1	18	6	12	42	64
10. Barsefeber													2					2	4
11. Blæudslet hos nyfødte						1			1										
12. Stivkrampe hos nyfødte																			
13. Mæslinger	69	24	3	5		2	7	1	2				113	3	55	2	2	113	296
14. Røde Hunde	7	23	81	39	20	8	1		1	1	1		182	5	59	62	23	182	72
15. Skaalkopper	40	16	1	5		3	2	2	3	1	7	8	88	3	42	39	3	88	89
16. Kighoste	118	52	35	7	22	12	2	8	6		3	12	277	32	135	98	2	277	503
17. Faarsyge	1												2	1	1			2	10
18. Influenza	54	49	296	111	79	29	13	24	36	31	44	41	807	11	78	158	244	807	458
19. Halsbetændelse	104	97	104	59	61	51	55	74	94	76	89	84	948	30	173	222	267	948	848
20. Bronchitis	95	74	56	50	48	33	32	33	49	59	69	90	688	66	140	121	133	688	539
21. Katarrhalsk Lungebetændelse	27	12	26	19	14	15	9	8	6	8	16	10	170	41	59	23	15	170	149
22. Krups Lungebetændelse	4	7	11	5	5	5	2	2	2	2	2	2	47	2	14	22	8	47	24
23. Kolerine	36	11	12	14	6	17	19	25	24	17	19	14	214	25	30	50	39	214	527
24. Smitsom Gulsot	3	5	8	3	2	1	1	8	7	2	4	5	49	2	8	16	17	49	53
25. Gigtfeber	1	1	1	1				2	1	2	2	1	10			2	6	10	20
26. Rosen	8		1	1		5	2	4	1	3	3	5	33	1	2	10	17	33	36
26a. Kalvekastningsfeber								1					1			1		1	
Sum	577	381	638	319	259	183	149	194	238	202	266	277	3683	224	806	853	796	3683	3717
27. Gonorrhoe	9	6	1	1	4	7	10	10	20	9	8	9	94		1	53	39	94	116
28. Venerisk Saar																			
29. Syphilis	2	2	3	2		1				1	3	2	16			7	9	16	25
30. Medfødt Syphilis																			
31. Lymphogranulom																			
32. Delirium																			
33. Fnat	22	38	69	31	25	18	31	5	17	48	93	38	435	1	44	109	149	435	299

Skematisk Sygeliste for Aaret 1946 for Landkommunerne i Thisted Amtslægekreds.

Tabel X.

Folkemængden var ved sidste Folketælling i Aaret 1945: 69,863

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Hele Aaret	De syges Alder						I alt	Forrige Aars Sum																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
														Under 1 Aar					65 Aar og derover																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										
														1-4 Aar	5-14 Aar	15-64 Aar		K.	M.			K.	M.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
1. Tyfus	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Infektionssygdomme

Det samlede Antal af de paa Ugelisterne anmeldte Tilfælde af Infektionssygdomme laa i Aar — ligesom under Krigen — ret højt og betydeligt over Aarene før Krigen.

	1946	1945	1944	1943	1942	1941	1940
Købstæderne	3683	3717	3969	3262	3300	3631	2396
Landkommunerne ...	11455	9899	12896	9617	9384	11266	7552
Amtslægekredsen ...	15138	13616	16865	12879	12684	14897	9648

Den relative Sygelighed (Forholdet mellem Antallet af anmeldte Sygdomstilfælde og Folketallet) har været:

	1946	1945	1944	1943	1942	1941	1940
Købstæderne	20,5 %	20,4 %	21,7 %	18,1 %	19,5 %	22,5 %	14,8 %
Landkommuner..	16,9 %	14,2 %	18,8 %	14,3 %	13,9 %	16,4 %	10,6 %
Amtslægekredsen	17,6 %	15,5 %	19,4 %	15,1 %	15,0 %	17,5 %	11,4 %

Som det ses af de skematiske Sygelister (Tabel IX og X) er Forkelelssygdommene (Bronchitis, Influenza, Angina) forekommet forholdsvis hyppigt, medens der iøvrigt ikke er optraadt Epidemier af nogen af de anmeldelsespligtige Sygdomme.

Tyfus (febris typhoidea): To Børn smittedes i Thisted af en Patient, der fik Tyfus i 1945. Begge helbredtes, og Tilfældene begrænsedes hertil ved Isolation af de syge og Vaccination af de Paa-rørende. — I Nykøbing, hvor der i Aarenes Løb hyppigt er forekommet Tyfus, og hvor der ifjor var 6 Tilfælde, deraf 3 smittet ved Nydelse af Østers opbevaret i Havnen, forefaldt ingen nye Tyfustilfælde i Aar. Der findes i Nykøbing 4 kendte og antagelig ogsaa nogle ukendte Bacilbærere.

Paratyfus (febris paratyphoidea): Ingen Tilfælde (1). I Nykøbing og i Thisted Landkreds findes to Bacilbærere; de har ikke givet Anledning til Smitte.

Smitsom Hjerne- og Rygmarvsbetændelse (meningitis cerebrospinalis epidemica): Forekom spredt med ialt 4 Tilfælde (4) og 1 Dødsfald.

Børnelammelse (poliomyelitis anterior acuta), optraadte ligesom ifjor kun med faa og spredte Tilfælde, ialt 6 (20), deraf 2 med Lammelser og det ene med dødelig Udgang.

Australsk Sovesyge (encefalitis epidemica acuta): Ingen Tilfælde (1).

Blodgang (dysenteria og paradysenteria): Indberettedes kun i 2 Tilfælde (4).

Malaria (malaria): Forekom ikke (0).

Difteri (diphtheria): Optræder stadig med spredte Tilfælde, iaar 16 (28), og særlig med alvorlige Tilfælde hos voksne, der ikke er vaccinerede; et Barn og en voksen døde af Sygdommen. En mindre Epidemi i Tvorup bragtes først til Ophør, efter at nogle Difteri-bacilbærere var isolerede.

Skarlagensfeber (scarlatina): Forekom med 179 Tilfælde, betydelig sjældnere end de senere Aar (359). Tilfældene optraadte jævnt fordelt over Aaret, uden epidemisk Karakter og med godartet Forløb uden Dødsfald.

Barselfeber (febris puerperalis): 2 Tilfælde (4).

Blæreudslet hos nyfødte (pemfigus neonatorum): 13 Tilfælde (12).

Stivkrampe hos nyfødte (tetanus neonatorum) anmeldtes kun i 1 Tilfælde (3).

Mæslinger (morbilli) forekom med 669 Tilfælde (549), fortrinsvis i Aarets første Maaneder; et Spædbarn døde af Sygdommen.

Røde Hunde (rubeolæ) anmeldtes med 355 spredte Tilfælde nok saa hyppigt som de senere Aar.

Kighoste (tussis convulsiva) optraadte særlig først paa Aaret ret hyppigt med 1169 Tilfælde (1308) og 10 Dødsfald.

Faaresyge (parotitis epidemica) var ogsaa i Aar sjælden.

Influenza (influenza) optraadte med 3481 Tilfælde, nok saa hyppigt som ifjor (1621), men overvejende mildt med kun 5 Dødsfald.

Halsbetændelse (angina tonsillaris) fordelte sig jævnt over Aaret og var med 2456 anmeldte Tilfælde af sædvanlig Hyppighed.

Bronchitis (tracheo-bronchitis) anmeldtes med 3580 Tilfælde ligeledes hyppigt (2550).

Katarrhalsk Lungebetændelse (bronchopneumonia og bronchitis capillaris) optraadte med 864 Tilfælde, nok saa hyppigt som ifjor (697). Siden Indførelsen af Sulfonamider til Behandling af Lungebetændelse har Dødeligheden, der i 1937 var 13,9 %, været faldende til 6 % i Aar. Ogsaa set i Forhold til Befolkningstallet er Dødeligheden faldet. Hos Spædbørn er Dødeligheden dog stadig betydeligt højere (11 %) end i de ældre Aldersklasser (4 %).

Krupøs Lungebetændelse (pneumonia crouposa) anmeldtes med 139 Tilfælde, ligeledes hyppigere end ifjor (105) og med kun 4 Dødsfald.

Kolerine (gastroenteritis acuta infektiosa) :

I Aaaret 1946 anmeldtes 1176 Tilf., deraf 164 hos Børn under 1 Aar

„	„	1945	„	1918	„	„	218	„	„	„	„	„
„	„	1944	„	1659	„	„	172	„	„	„	„	„
„	„	1943	„	2152	„	„	283	„	„	„	„	„
„	„	1942	„	1150	„	„	165	„	„	„	„	„
„	„	1941	„	2685	„	„	238	„	„	„	„	„
„	„	1940	„	728	„	„	115	„	„	„	„	„
„	„	1939	„	751	„	„	140	„	„	„	„	„
„	„	1938	„	839	„	„	212	„	„	„	„	„

Som det ses, har Kolerinen under og efter Krigen været meget udbredt, sammenlignet med tidligere Aar. — I Juli blev ca. 40 Deltagere i et Selskab i Skinnerup angrebet af Kolerine, enkelte i alvorlig Grad. Der paavistes *Bac. typhi murium* i indsendte Madrester og i Persille fra Gaardens Have.

Smitsom Gulsot (hepatitis epidemica acuta), der i Aarene før Krigen kun anmeldtes med en Snes Tilfælde aarligt, steg i 1942 til 182, i 1943 til 539 og i 1944 til 799 Tilfælde; ifjor anmeldtes 487 og i Aar kun 321 Tilfælde, men en Del af disse var af den i de senere Aar optrædende ondartede Form. I Egnen omkring Vesløs optraadte en godartet Epidemi blandt Børn og unge.

Gigtfeber (febris rheumatica) optraadte med 78 Tilfælde knap saa hyppigt som de senere Aar (124).

Kalvekastningsfeber (febris undulans) optraadte med 2 Tilf. (0).

Forgiftninger: I Sygehusenes Aarsberetninger er anført 2 Tilfælde af Kulilteforgiftning og nogle Tilfælde af Sovemiddelforgiftning, overvejende i Selvmordsøjemed. Der er paa Sygehusene ialt behandlet 29 Forgiftningstilfælde med 3 Dødsfald.

Sygeligheden af Tuberkulose er omtalt under Afsnittet Tuberkulose.

Kønssygdommene i Aarene 1939—46.

	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Gonorrhoe	30	14	31	73	160	246	186	139
Syfilis	3	4	3	4	25	55	43	35

I de sidste Krigsaar frembød baade Gonorrhoe og Syfilis en foruroligende Stigning, der dog nu er afløst af en faldende Tendens.

Fnat (scabies) anmeldtes i Aar med 1872 Tilfælde, det hidtil højeste Tal (1638).

De hygiejniske Forhold

A. Købstæderne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Sundhedsvedtægten i *Thisted* Købstad er stadfæstet 22. Nov. 1919 med Ændringer af 7. Marts 1927. Regulativet for Kødkontrol er stadfæstet 21. April 1934 med Ændringer af 14. Okt. 1938. Sundhedskommissionen har holdt 10 Møder og har behandlet en Række Sager ved Cirkulation mellem Medlemmerne. Der er behandlet følgende Sager:

1	Sag angaaende	Udvidelse af Alderdomshjemmet.
1	„ „	en ny Mælkevedtægt.
1	„ „	Godkendelse af Restaurationslokale.
1	„ „	et Fryseværk til Pelsdyrfoder.
1	„ „	Rotte- og Flueplage fra en Minkfarm.
4	Sager „	Godkendelse af Mælkeudsalg.
8	„ „	Godkendelse af Levnedsmiddelvirkomheder (Slagterforretning, Pøsemageri, Fjerkræslagteri, Salatfabrik, Kaffebar, Iskageforretninger).
2	„ „	sundhedsfarlige Lejligheder.
14	„ „	Overbebyggelse.
60	„ „	Godkendelse af W. C.-Installationer.

Sundhedsvedtægten for *Nykøbing M.* er stadfæstet 2. Juli 1927 og Regulativet for Kødkontrol er stadfæstet 28. Jan. 1939. Sundhedskommissionen har afholdt 5 Møder og behandlet følgende Sager:

1	Sag angaaende	Fiskerihavnens Forurening.
1	„ „	Godkendelse af W. C.-Installation.
1	„ „	Godkendelse af Biografprojekt, Overbebyggelse.
1	„ „	forurenede Mælk.
1	„ „	en Mødding.
1	„ „	Indretning af Iskagebod.
1	„ „	Indretning af Fiskebod paa Gaden.
2	Sager „	Foranstaltninger mod Kroplus.

Drikkevandsforsyningen.

I *Thisted* var Hovedvandedningens Længde ved Aarets Udgang 26,558 m (Tilvækst 443 m). Stikledningernes Længde var 8812 m (Tilvækst 370 m).

Totalt Vandforbrug var i 1946: 799,926 m³.

Industrielt Vandforbrug: 200,872 m³.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn (fraregnet industrielt Forbrug) var 177 Liter. (1937: 136 Liter).

Da der i *Thisted* blev konstateret en Forurening af Vandet fra tre af Vandværkets ældre Boringer, blev disse sat ud af Drift.

I *Nykøbing M.* var Hovedvandedningens Længde uforandret fra Aaret forud, ca. 20,000 m.

Totalt Vandforbrug var i 1946: 736,550 m³.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn var 232 Liter (1938: 209 Liter).

Afløbsforhold, W. C. og Renovation.

I *Thisted* forøgedes Hovedkloakledningens Længde med 557 m til 13,458 m. W. C.-Sædernes Antal forøgedes med 37 til 2422 Sæder. Antallet af Latrintønder var 62 (1938: 748). Skarnbøtternes Antal var 2039 (1938: 1623).

I *Nykøbing M.* var Hovedkloakledningens Længde uforandret som Aaret forud, 11,000 m. W. C.-Sædernes Antal forøgedes med 87 til 1900 Sæder. Antallet af Latrintønder formindskedes med 100 til ca. 500 (1938: 1130). Skarnbøtternes Antal var ca. 2900 (1938: 2284).

Baade i *Thisted* og *Nykøbing* voldte Forurening af Fiskerihavens Vand ogsaa i Aar betydelige Gener, idet Fiskeridirektoratet i nogen Tid nedlagde Forbud mod Opbevaring af Fisk og Skaldyr i Fiskerihavnen i Hyttefade og Baaddamme. I *Thisted* udarbejdede Stadsingeniøren Planer om at nedlægge en afskærende Kloakledning langs Havnen, saaledes at Kloakudløb i denne undgaaes. Projektet vedtoges af Byraadet den 12. Novbr., men Arbejdet er ikke paa-begyndt endnu. I *Nykøbing* foretoges i Foraaret en gennemgribende Sanering af et Hovedkloakudløb til Fiskerihavnen og forskellige mindre Kloaktilløb fjernedes; efter at ogsaa Havnen var oprenset, blev der atter givet Tilladelse til Opbevaring af Fisk i Fiskerihavnen.

Latrintøndernes og Skarnbøtternes Bortkørsel foregaar i begge Byer uforandret som omtalt i Aarsberetningen for 1938. I *Thisted*, hvor Kommunens Losseplads er ved at være opfyldt, arbejder Byraadets Renovationsudvalg med Planer om et Dano-Anlæg til Be-

handling af Dagrenovationen. I Forbindelse med Bortkørsel af Dagrenovationen i lukkede Beholdere vilde et saadant Anlæg betyde et stort hygiejnisk Fremskridt.

Kontrol med Levnedsmidler.

Kvægturberkulose kan nu betragtes som udryddet i Thisted Amt, hvorfor Oplysninger fra Slagterierne om de enkelte endnu forekommende Tilfælde ikke skønnes at være af Interesse.

Ved *Kontrollen for Tinter* er der i de senere Aar paavist betydelig flere end forhen. Paa Mors paavistes i 1943: 56, i 1944: 119, i 1945: 92, og i 1946: 99; paa Slagterierne i Thisted fandtes i 1944: 24, i 1945: 36 og i 1946: 90. Svarende hertil fandtes jævnligt Tilfælde af Bændelorm (*tænia mediocanellata*) hos Mennesker. Slagterierne i Thisted har givet Tilsagn om, i Tilfælde, hvor Tinter paavises, at henlede Leverandørens Opmærksomhed paa Forekomsten af Bændelorm i Husstanden.

Thistedes Forsyning med Mælk besørges af et Andelsmejeri, et privat Mejeri og fra Leverandører af Børnemælk. Forhandlingen sker fra 21 Udsalg og 15 Vogne — alt for mange i Forhold til Byens Størrelse. Stadsdyrlægen har i Aarets Løb undersøgt 145 Prøver af Børnemælk, 242 Prøver af Sødmælk og 97 Prøver af Fløde. I 4 Tilfælde paataltes, at Mælken ikke var ren, og i 3 Tilfælde anmeldtes Sagen til Politiet. Dette har eftersat en Del Mælkeudsalg og Levnedsmiddelforretninger. — Den nye Mælkevedtægt med Bestemmelser om regelmæssigt Dyrlægeeftersyn og moderniseret Laboratriekontrol vedtoges af Sundhedskommissionen, men naaede ikke til Vedtagelse i Byraadet før i 1947.

Paa Steins Laboratorium er undersøgt Prøver af Fiskekonserver, syltede Agurker og Rugsigtemel, og i et enkelt Tilfælde rejst Tiltale.

Nykøbings Forsyning med Mælk sker fra to Privatmejerier i Byen og et Andelsmejeri i Oplandet. Mælken stammer fra 178 Besætninger med 1385 Køer, der alle har bestaaet Tuberkulinprøven. Børnemælk forhandles ikke i Byen. Pr. Indbygger var det gennemsnitlige daglige Salg af Sødmælk 0,47 Liter (0,45). Fra 1940 er Mælkekontrollen moderniseret, saaledes at den omfatter maanedligt Dyrlægeeftersyn af samtlige Besætninger og Laboratriekontrol af Mælken. Smitsom Kastning konstateredes i 6 Besætninger (11) og beta-hæmolyserende Streptococcer i Mælken fra 12 Besætninger, hvilket dog ikke gav Anledning til særlige Foranstaltninger, da al Mælk, der forhandles i Byen, er varmebehandlet. Af Stadsdyrlægens

Beretning fremgaar iøvrigt, at det stadig ofte er nødvendigt at paa-tale mangelfuld Renholdelse af Mælkespande, Sier, Malkemaskiner og Malkeskamler; det volder ligeledes Vanskelighed at faa gennemført en tilstrækkelig Afkøling af Mælken hos Producenterne, saa man kan undgaa, at nogle Ejendomme i Sommerhalvaaret næsten konstant leverer fordærvet Mælk. Til Sundhedskommissionen er der sket Indberetning om mangelfuld Afkøling af Mælken i 3 Tilfælde, om Smuds i Handelsmælken 3 Gange, om for lav Fedtprocent i Sødsmælk 1 Gang og om Anvendelse af forkerte Flaskekapsler 1 Gang.

Beboelsesforhold og Bolighygiejne.

I *Thisted* opførtes 9 nye Beboelsesejendomme med ialt 15 Lejligheder, og i *Nykøbing* ialt 30 nye Lejligheder, de fleste i mindre Villæer. Dette er langtfra tilstrækkeligt til at dække den Bolignød, der nu i en Aarrække har været i begge Byer. I *Thisted* var 227 Personer (204) under Kommunens Husvildeforsorg, Flertallet anbragt i Murstenshuse, men en Del ogsaa (57) anbragt i Træbarakker. Byernes Boligtilsyn har været begrænset til Indskriden i enkelte graverende Tilfælde, i *Thisted* særlig over for nogle af Kommunens Ejendomme. P. Gr. af Bolignøden har det ikke været muligt at forbyde en Række gamle, fugtige og usunde Lejligheder eller tage fat paa den tiltrængte Sanering af Byernes daarligste Boligkvarterer.

Omsorg for Børn.

Den gennemsnitlige Belægning paa *Thisted* Børnehjem, der er statsanerkendt med Plads til 12 Børn i Alderen 0—4 Aar, har i 1946 været 15. Børnenes Helbredstilstand har været god.

Pa *Thisted* Børneasyl har der i Maanederne November—Marts været gratis Middagsbespisning for gennemsnitlig 132 Børn; der gives to Retter varm Mad daglig. Asylet, der drives som Dagshjem, har gennemsnitlig været søgt af 32 Børn. Desuden findes i Byen en privat, ikke statsanerkendt Børnehave.

Under Tilsyn af *Thisted* Børneværn var ved Aarets Udgang 100 Børn efter Kap. VII og VIII og 36 Børn efter Kap. IX i Lov om offentlig Forsorg.

Paa *Nykøbing* Børneasyl er der i Januar Kvartal Middagsbespisning bestaaende af to Retter varm Mad. 140 Børn har deltaget heri, de fleste dog kun hver anden Dag.

Under Tilsyn af *Nykøbing* Børneværn var 172 efter Kap. VII og VIII og 32 Børn efter Kap. IX i Lov om offentlig Forsorg.

Den i 1945 aabnede statsanerkendte Børnegrave i Nykøbing har haft sine 40 Pladser fuldt optaget af Børn fra alle Samfundslag.

Mødrehjælpen har to Gange maanedlig haft Konsultation i Thisted og Nykøbing og 1 Gang maanedlig i Fjerritslev og søgtes ialt af 385 Patienter i Thisted Amt.

Loven om Svangerskabshygien, der traadte i Kraft til December 1945, giver Adgang til gratis Undersøgelse hos Læge 3 Gange og hos Jordemoder 7 Gange i Svangerskabet. Nogen Opgørelse over Antallet af Kvinder, der har benyttet Lovens Adgang til Undersøgelse, foreligger ikke, men det er i Byen langt de fleste. Paa Landet, hvor der kan være lang Vej til Læge og Jordemoder, er Tilslutningen mindre.

Skolerne.

I Thisted var Antallet af skolesøgende Børn i Borgerskolen 759 (1943: 826), i den kommunale Mellem- og Realskole 308 (1943: 302). 69 af Eleverne var udenbysboende.

Brændselsknapheden har stadig begrænset Gymnastikundervisningen og Skolebadningen. Vestre Skole, der under hele Besættelsen var belagt med tyske Soldater, istandsattes og tilbyggedes en Etage. Byrådet har vedtaget at udbygge Vestre Skole saaledes, at den kan rumme hele Grundskolen, og at Østre Skole herefter anvendes til kommunalt Gymnasium og Mellemskole. Naar det nødvendige Byggeri er gennemført, vil man kunne ophøre med at anvende den forældede Realskolebygning til Undervisningsbrug.

Der er ingen Skolelæge. En Sygeplejerske foretager 2 Gange aarligt Eftersyn af Børnene for Lus. En særlig i Psykologi uddannet Lærerinde har foretaget Intelligensprøve paa 26 Børn i 1. og 2. Klasse. Der er oprettet Hjelpeklasser for svagtbegavede Børn.

Skoletandplejeordningen, der paabegyndtes i 1940, omfatter nu 1.—7.Klasserne og 1. og 2 Mellemskoleklasse. Behandlingen foretages af de praktiserende Tandlæger efter Forældrenes Valg og foregaar i Forbindelse med Eftersyn 2 Gange aarligt. For Behandling, Lokaler, Materialer m. v. betaler Kommunen pr. Barn: 15 Kr. i 1. og 2. Skoleaar, 10 Kr. i 3. og 4. Skoleaar, 11 Kr. i 5. og 6. og 7. Skoleaar og derefter 15 Kr., alt f. T. + 10 %. I Skoleaaret 1945—46 var den samlede Udgift 10,000 Kr. Af omstaaende Oversigt ses Antal og Art af de givne Behandlinger.

Thisted kommunale Skoletandpleje 1940—46.

Skoleaar	Ant. beh. Børn	Fyldn.	Rodbeh.	Rensning	Udtrækn.	Andre Behdl.	Bhl. ialt
1940—45	602	4722	114	94	745	580	6255
1945—46	702	1018	8	54	358	64	1502
1940—46 ialt...	702	5740	122	148	1103	644	7757

I *Nykøbing M.* var Antallet af skolesøgende Børn i Folkeskolen 954 og i Gymnasium og Mellem-skole 290. For Folkeskolens Vedkommende er Lokalerne alt for faa, saaledes at der til Stadighed er flere „Vandreklasser“, og de enkelte Klassers Skolegang ligger meget spredt med ubenyttede Mellemtimer; Gymnastikundervisningen er helt udgaaet for de mindre Klassers Vedkommende.

Der er ikke Skolelæge eller Skoletandpleje. En Sygeplejerske har efterset Skolebørnene for Lus.

Omsorg for gamle og fattige.

Thisted Alderdomshjem, der har Plads til 44 Alumner, har været fuldt belagt; en Tilbygning er under Opførelse. I Krejbergs Stiftelse bor 5 og i Haandværkerstiftelsen 10 Personer. Paa Johnsens Re-kreationshjem, der har Plads til 17 Patienter, var Gennemsnitsbelægningen 9,36.

I *Nykøbing* Alderdomshjem boede ved Aarets Udgang 57 Personer, i M. C. Holms Stiftelse 19, i Filtenbergs Stiftelse 7, i Borchs Stiftelse 4, i Nybys Stiftelse 3, i N. A. Christensens Stiftelse 24, i Klingenbergs Stiftelse 2 og paa „Hospitalet“ 8 Personer. I Efteraaret paabegyndtes en større Tilbygning til Alderdomshjemmet, hvorved Antallet af Pladser udvides med 24.

Bade og Idræt.

Den kommunale Badestrand ved Simons Bakker ved *Thisted*, der siden 1940 var beslaglagt til tysk Flyvebaadstation, kunde heller ikke i 1946 benyttes af Befolkningen, idet de derværende Barakkomplekser endnu ikke var frigivet. Skolebadningen var henvist til Østre Skoles Badeanstalt, hvor Vandet ikke er saa forurennet som ved Byens øvrige Badeanstalter. Et Rensningsanlæg for Hovedkloakudløbet i Dragsbækbugten er meget tiltrængt af Hensyn til Badningen her.

Ogsaa i *Nykøbing* forurener to store Kloakudløb Byens Badestrand, saaledes at Sundhedskommissionen ogsaa i Aar maatte forbyde Badning ved visse Vind- og Strømretninger. Den projekterede Omlægning af Kloaksysemet og et stort mekanisk Renseanlæg, der

skulde udføres som Beredskabsarbejde, har foreløbig maattet stilles i Bero. — Beplantningen af Kommunens Strandareal paa Refshammer skrider godt fremad. Kommunen har som tidligere Aar ydet 10,000 Kr. i Tilskud til Idrætsforeningens Stadion.

I begge Byer, der ikke har nogen offentlig Varmtvandsbadeanstalt, er der Planer fremme om at faa opført saadanne. I Thisted har Byraadet afsat 135,000 Kr. til dette Formaal. I Nykøbing indrettede Mejeriet „Engholm“ en primitiv, men god lille Varmtvandsbadeanstalt samt Badstue efter finsk Mønster, der straks har faaet meget stor Søgning.

Foranstaltninger mod Sygdomme.

I Lighed med de senere Aar er der i Medfør af Tillæg af 1942 til Epidemiloven foretaget *Eftersyn og Behandling for Hoved- og Kroplus*. Sygeplejerskerne, der baade i Købstæderne og Landkommunerne har eftersat Skolebørnene og de lusebefængte Hjem, paaviste Lus i følgende Tilfælde: i Thisted 10 Tilfælde af Hovedlus og 15 Tilfælde af Kroplus, i Nykøbing 103 Tilfælde af Hovedlus og 5 Hjem med Kroplus (ca. 20 Personer), og i Landkommunerne 47 Tilfælde af Hovedlus og ingen paaviste Tilfælde af Kroplus. Ialt behandledes 160 Tilfælde af Hovedlus (1945: 276, 1944: 263, 1943: 321, 1942: 388) og 35 Tilfælde af Kroplus (1945: 88, 1944: 98, 1943: 137, 1942: 165). Selv om der saaledes nu kan paavises en Nedgang i Luseplagens Omfang, er der god Grund til at fortsætte med det aarlige Eftersyn af Skolebørnene, der efterhaanden ogsaa næsten overalt mødes med Velvilje og Forstaaelse fra Befolkningens og Lærernes Side.

Ved de offentlige Koppevaccinationer vaccineredes i Thisted 106 Børn; 53 Børn vaccineredes af de praktiserende Læger.

Ved de offentlige Koppevaccinationer vaccineredes i Nykøbing 97 Børn; ca. 50 Børn vaccineredes af de praktiserende Læger.

Offentlig Vaccination mod Difteri af Børn og unge under 18 Aar udførtes i Medfør af Lov af 19. Marts 1943, men med knap saa god Tilslutning som under Krigen. Da der stadig forekommer alvorlige Difteritilfælde og Dødsfald baade blandt Børn og voksne, der ikke er vaccinerede, maa man stadig indtrængende minde om Difterivaccinationens Betydning.

Vederlagsfri Behandling af Kønssygdomme. I Thisted behandledes 33 Mænd og 42 Kvinder for Syfilis og 48 Mænd og 40 Kvinder for Gonorrhoe, ialt behandledes saaledes 163 Patienter for Kønssyg-

dom mod 223 i 1945, 229 i 1944, 138 i 1943, 54 i 1942, 25 i 1941 og 10 i 1940. Hos 110 Personer, der mødte til Undersøgelse, paavistes ikke Kønssygdom.

I *Nykøbing* behandledes 16 Mænd og 13 Kvinder for Syfilis og 16 Mænd og 13 Kvinder for Gonorrhoe. Hos 39 Personer, der mødte til Undersøgelse, paavistes ikke Kønssygdom.

Til *Tuberkulosestationerne i Thisted og Nykøbing* henvistes 769 Personer (614); ialt gaves 2996 Konsultationer (1691) og paavistes 31 nye Tilfælde af Lungetuberkulose, deraf 17 smittefarlige. Med det i 1943 anskaffede, transportable Røntgenapparat foretoges 1894 Gennemlysninger (1628). Stationens Sygeplejersker har aflagt 1114 Besøg i 109 Hjem, hvoraf der i 66 fandtes smittefarlige Tilfælde af Tuberkulose. Tuberkulosestationslokalerne i Thisted og særlig i Nykøbing er for smaa og uegnede til Arbejdets nuværende Omfang.

Sygeplejen i Thisted besørges af to af Sygekassen ansatte Sygeplejersker og en Menighedsplejerske (Diakonisse). Det samme er Tilfældet i Nykøbing.

Thisted Sygekasse yder fra 1. Juli 1946 Halvdelen af Udgiften til Tandlægebehandling efter nærmere Regler.

B. Landkommunerne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Samtlige Kommuner har Sundhedsvedtægter af nyere Dato. I Aarsberetningen ifjor nævntes nogle Eksempler paa, hvorledes Sundhedskommissionerne paa Landet de fleste Steder har ført en meget stille Tilværelse og forsømt at føre Tilsyn med, at Sundhedsvedtægtens Bestemmelser overholdes. I 1946 har der været Livstegn fra flere Sundhedskommissioner og følgende Sager har været behandlet under Embedslægernes Medvirken.

1) Forurening af Brønde ved Tilløb af Spildevand i Sjørring-Thorsted, Skyum-Hørdum, Galtrup-Ø. Jølby og Solbjerg-Sundby Kommuner.

2) Anvendelse af nedlagte Brønde til Sivebrønde i Tødsø-Erslev og Skyum-Hørdum Kommuner.

3) Kloakeringsprojekter i Erslev, Hørdum, Koldby og den bymæssigt bebyggede Del af Thisted Landsogn.

4) Sundhedsfarlige Boliger i Snedsted og Sjørring. Sidstnævnte Sted maatte Sundhedskommissionen nedlægge Forbud mod Beboelse af et faldefærdigt Hus.

5) Klage over Mødding i Søndbjerg-Odby og Opbevaring af Slagteriaffald i aabne Beholdere i Tilsted Kommune.

Sundhedskommissionen i Skyum-Hørdum Kommune (Formand: Dyrlæge K. Gregersen) har i Aarets Løb paa en Række Omraader udført et udmærket Arbejde. Som Eksempel paa den skødesløse og sundhedsfarlige Maade, hvorpaa man mange Steder paa Landet bortleder sit Spildevand, og paa, hvor vigtigt det er, at Sundhedskommissionerne tager Affære i saa Tilfælde, skal anføres følgende fra Aarsberetningen om Skyum-Hørdum Sundhedskommissions Virksomhed:

„For 8—12 Aar siden oprettedes Vandværker i Skyum, Koldby og Hørdum. Herved blev Drikkevandsbrøndene overflødige; de fik i de kommende Aar en alsidig, men oftest uæsthetisk, uhygiejnisk og i nogle Tilfælde ligefrem sundhedsfarlig Anvendelse. En overflødig Drikkevandsbrønd har i 8 Aar været Aftager af Ejendommens Kloakslam; naar Kloakkerne renses, opsamles Slammet i en Spand og hældes omgaaende i Brønden. Nemt og praktisk! Hvordan Vandet i de vandførende Lag og Brønde i Nærheden har været i de første Aar, kan man tænke sig til.

Ved Besigtigelse af Hørdum Vandværk, hvor Vandet var forurenset, fandtes i en nærliggende Gaard den nedlagte Brønd forsynet med Kloakriste, saaledes at den optog Gaardens Overfladevand!

I to Tilfælde førtes Afløbet fra Ejendommens W. C. og Septic-tank direkte i en nedlagt Drikkevandsbrønd!“

Det er ufatteligt, at nogle Mennesker ikke forstaar, hvor uhygiejnisk og sundhedsfarligt saadanne Fremgangsmaader kan være, — og at man har kunnet faa nogen Haandværker til at udføre det. Sundhedskommissionen er naturligvis skredet ind derimod og har i Bladene bekendtgjort, at alle Anlæg af W. C., Septic-tanks og Sivebrønde skal godkendes af Sundhedskommissionen, inden de udføres, saaledes som Sundhedsvedtægterne ogsaa paabyder det.

Adskillige andre Sundhedskommissioner har averteret tilsvarende, og det henstilles, at det gøres overalt.

I Skyum-Hørdum Kommune har Sundhedskommission og Sogneraad med teknisk Assistance udarbejdet et Spildevandsregulativ med

Regler for Kloakanlæg og anden Bortledning af Spildevand. Eks-
emplarer heraf er tilsendt samtlige Sundhedskommissioner.

Drikkevandsforsyningen.

Et nyt Vandværk er under Opførelse i Søndbjerg.

Brøndene paa Landet er mange Steder meget daarlige og direkte
sundhedsfarlige; der tiltrænges et systematisk Arbejde paa at faa
dem bragt i Orden.

Vandprøver fra 5 Brønde fandtes alvorligt forurenede (Coli-
bakterier), i eet Tilfælde var Vandprøven tilfredsstillende.

Sidst paa Aaret paabegyndtes i Samarbejde med Sundhedskom-
missionerne en Undersøgelse af Vandværkerne paa Landet, der i de
fleste Tilfælde ikke havde faaet Vandprøver undersøgt siden deres
Oprettelse. Laboratorieundersøgelserne er foretaget af „Statens
praktisk-sundhedsmæssige Undersøgelser“ i København med følgende
Resultat:

Vandværk	Dato	Kimal paa					
		Gelatine	Agar	Coli	Nitrit	Nitrat	Fosfa
Thisted Landsogn:							
1) „Møllevvej“ Vv.	11/11	35	0	0	0	+	+
2) „Torp“ Vv.	11/11	88	0	0	0	+	+
3) „Møllevang“ Vv.	3/12	42	0	0	0	+	0
4) „Grønland“ Vv.	3/12	10	0	0	0	+	(+)
5) Hørdum Vv.	21/11	2185	60	0	0	+	+
6) Tilsted Vv.	17/12	203	0	0	0	0	0
7) Ræhr Vv.	17/12	80	0	0	0	+	+
8) Vestervig Vv.	26/12	555	50	0			
9) Hanstholm ø. Vv. ...	29/11	363	5	0	0	+	+
10) Hørdum Mejeri	21/11	2725	10	23	0	+	+
11) Ræhr Mejeri I	19/12	140	10	0	0	0	0
12) „ „ II	19/12	578	0	0	+	0	+

No. 5) og 10) viste alt for høje Kimtal og sidstnævnte ogsaa
Colibakterier som Tegn paa alvorlig Forurening af Vandet. Vandet
fra de øvrige Vandværker var godt eller nogenlunde tilfredsstillende.

Vandværket i Sundby Mors har p. Gr. af Forurening antaget
teknisk Assistance til Udbedring af Forholdet.

Skolerne.

Ifølge Amtsskolekonsulentens Beretning har der i Amtets Land-
kommuner i 1947 været 8462 undervisningspligtige Børn (1939:
8778). Ved Aarets Udgang fandtes 3 købstadordnede Skoler, deraf

den ene med Mellemskole og 142 landsbyordnede Skoler med ialt 423 Klasser, hvori Gennemsnitsbørneantallet var 18,7. Skolevæsenet har lidt under alvorlig Mangel paa Lærere og i Særdeleshed Lærerinder. Kærup og Glæde Skole i Tømmerby-Lild Kommune er nedlagte. De nye Skoler i Tømmerby og Hjortdal er taget i Brug, medens den nye Skole i Hjardemaal endnu henstaar, som da Tyskerne forlod den.

Skolebyggeriet er nu desværre helt gaaet i Staa. Mange gamle Skoler trænger til Afløsning og flere Steder, f. Eks. i Sennels Kommune, vedligeholdes Skolerne for daarligt.

Der er ansat Skolelæge ved Hvidbjerg Realskole og indført Skoletandplejeordning i Fjerritslev.

Omsorg for Børn.

Børnehjemmene har i de senere Aar været stærkt overbelagt. I Søndbjerg, hvor Børnehjemmet er statsanerkendt med Plads til 24 Børn i Alderen $2\frac{1}{2}$ —15 Aar, var Gennemsnitsbelægningen 39. Børnehjemmet i Aas, der har Plads til 20 Børn, har haft en Gennemsnitsbelægning paa 25,5. Man arbejder her med Planer om en tiltrængt Udvidelse og Modernisering.

Bade og Idræt.

Nye Idrætspladser er ikke anlagt i 1946.

Hurup Friluftsbad, der har været lukket under Krigen, er endnu ikke genaabnet.

Interessen for Badeanstalter eller Badstuer paa Landet er endnu ringe og har ikke givet praktiske Resultater. Som det har vist sig i Nykøbing, kan en Badstue efter finsk Mønster opføres og drives for smaa Penge og med Overskud. Hurup Friluftsbad burde genopstaa i Forbindelse med en saadan Badstue til Brug om Vinteren.

Foranstaltninger imod Sygdomme.

Ved de *offentlige Koppevaccinationer* vaccineredes i Landkommunerne i Thisted Lægekreds 951 Børn og i Morsø Lægekreds 262 Børn.

Angaaende *offentlig Difterivaccination og Aflusning* henvises til Omtalen Side 22.

Hjemmesygepleje findes i samtlige Landkommuner med Undtagelse af Vust, Hjardemaal, Øsløs-Vesløs-Arup, Hunstrup og Østerild Kommuner. Mange Steder anskaffer man nu Bil til Sygeplejersken.

Kampen mod Tuberkulose m. v. Tuberkulosestationernes Virksomhed er omtalt Side 23. Efter at Thisted Amt, hvor der i 1934 fandtes Tuberkulose i 85 % af Kvægbesætningen, ifjor kunde betragtes som fuldstændig rensat, er Mejerikredsene nu gaaet i Gang med at rense Besætningerne for smitsom Kastning. De har ogsaa optaget Arbejdet med Fluebekæmpelsen med de nye DDT-Præparater.

Desinfektion for offentlig Regning er udført 1 Gang for Difteri, 2 Gange for Tyfus og 29 Gange for Tuberkulose.

Lægernes Aarsberetning.

Dr. Buhl og Dr. Lützhøft Christensen nævner, at der har været usædvanlig mange Tilfælde af Indvoldsorm (Bændelorm, Spoleorm og Børneorm).

Dr. Bjerregaard omtaler nogle Tilfælde af Hududslet fremkaldt af Vaskepulver.

Dr. Hoppe omtaler en udbredt Kighosteepidemi og en Epidemi af Gulsot blandt Børn og unge paa Vesløseggen.

Embedsmæssige Tilsyn m. m.

Der er af Embedslægerne afholdt 4 Jordemoderkonferencer og foretaget 61 hygiejniske Eftersyn samt 20 Eftersyn i Anledning af smitsomme Sygdomme og 2 for Fnat. I Forening med den farmaceutiske Visitator er afholdt Visitats paa alle Amtets Apoteker; der er herved ikke paavist alvorlige Mangler.

Tilsynet med de tyske Flygtningelejre og Flygtningelazarettet ved Thisted fortsattes i 1946. Sundhedstilstanden var god.

I Dragsbæk ved Thisted oprettedes en Lejr for ca. 600 allierede Flygtninge (Lithauere) under Røde Kors' Ledelse og med Dr. Westh som tilsynsførende Læge.

Kvaksalveri.

er ikke anmeldt for Embedslægerne i 1946.

Embedslægernes retslige Virksomhed.

I *Thisted Lægekreds* afholdtes 31 lovmæssige Ligsyn, deraf 7 Gange ved Selvmord (5 Gange ved Hængning, 1 Gang ved Drukning og 1 Gang ved Sovemiddelforgiftning), 15 Gange ved Ulykkestilfælde (5 Gange ved Drukning, 4 Gange ved Nedstyrtning, 4 Gange ved ydre Kvæstelser, 1 Gang ved Hestespark og 1 Gang ved Vaadeskud) og 9 Gange i Tilfælde af naturlig Død.

Lovmæssig Ligaabning foretoges 3 Gange.

Undersøgelse af Personers Sindstilstand foretoges 9 Gange og
Undersøgelse af Personers Sundhedstilstand 5 Gange.

19 Personer er undersøgt for Alkoholpaavirkning.

I Arresten og Arrestafdelingen paa Faartoftvej er aflagt Besøg
1 Gang ugentlig og iøvrigt efter Tilkaldelse.

Der er 32 Gange udtaget Blodprøver i Paternitetssager og i 40
Tilfælde afgivet Erklæring vedrørende Avlingstiden.

I *Morsø Lægekreds* afholdtes 17 lovmæssige Ligsyn, deraf 4
Gange i Tilfælde af Selvmord, 6 Gange ved Ulykkestilfælde og 5
Gange i Tilfælde af naturlig Død; 2 Gange var Dødsmaaden ukendt.

Lovmæssig Ligaabning foretoges 2 Gange.

Undersøgelse af Personers Sindstilstand er foretaget 7 Gange
og Undersøgelse af Personers Sundhedstilstand 2 Gange.

6 Personer er undersøgt for Alkoholpaavirkning.

Der er 27 Gange udtaget Blodprøver i Paternitetssager og i 14
Tilfælde afgivet Erklæring om Avlingstiden.

I Arresten er aflagt 1—2 Besøg ugentlig.

Medicinalpersonale og Sygehusvæsen.

Tabel IX.

Medicinalpersonalet var ved Aarets Udgang:

	Læger		Jordemødre		Apote- kere	Tand- læger
	Kreds- læger	praktise- rende	Distrikts- jordem.	praktise- rende		
Thisted Lægekreds	1	23	15	1	9	5
Morsø „	1	9	6	1	3	3
Amtslægekredsen	2	32	21	2	12	8

Læge Søren Markvorsen har overtaget Praksis i Ydby efter
Læge Carl Christian Christensen.

Læge Niels Ansgar Hvass Hansen har nedsat sig i Thisted i
Kompagniskab med Læge P. Schmitz.

Tandlæge Einar Hinsch har nedsat sig i Fjerritslev.

Apoteker Hannibal S. Quortrup, Koldby, er forflyttet til Nyborg.

cand. pharm. Erik Brock Hoffmeyer har overtaget Koldby
Apotek.

Distriktsjordemoder, Fru Dorthea Jensen, Hundborg, er afskediget med Pension og flyttet til København.

Distriktsjordemoder, Fru Thora Nielsen, Vils, er afskediget med Pension.

Distriktsjordemoder, Frk. Kamilla Jensen, Klim, er flyttet til Saastrup i Viborg Amt.

Ved Aarets Udgang staar 6 af Amtets 27 Distriktsjordemoder-embeder ubesat (Klim, Bjerget, Hunstrup, Vandet, Ræhr, Vils), idet der ikke har meldt sig Ansøgere til Embederne, der for Flertallets Vedkommende ogsaa er lovlig smaa. Der er til Amtsraadet gjort Indstilling om Nedlæggelse af 4 af Embederne med Omlægning af Distrikterne og Modernisering af de ældre af de resterende Jordemoderboliger.

Angaaende Sygehusenes Belægningsforhold m. v. henvises til Tabel XII.

Hvidbjerg Sygehus har grundet paa Personalemangel været lukket i 5 Maaneder.

I Tuberkuloseafdelingen ved Thisted Sygehus, der nedlægges, naar Thisted Amt faar Adgang til at benytte Krabbesholm Sanatorium som Tuberkulosehospital, indrettes Tuberkulosestationslokaler og en Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme.

Der er udarbejdet nye Planer for Udvidelse af Thisted Sygehus, hvor specielt den medicinske Afdeling lider under Pladsmangel.

Paa den medicinske Diagnosestation ved Thisted Sygehus undersøgte 142 Patienter (45 Mænd, 88 Kvinder og 9 Børn).

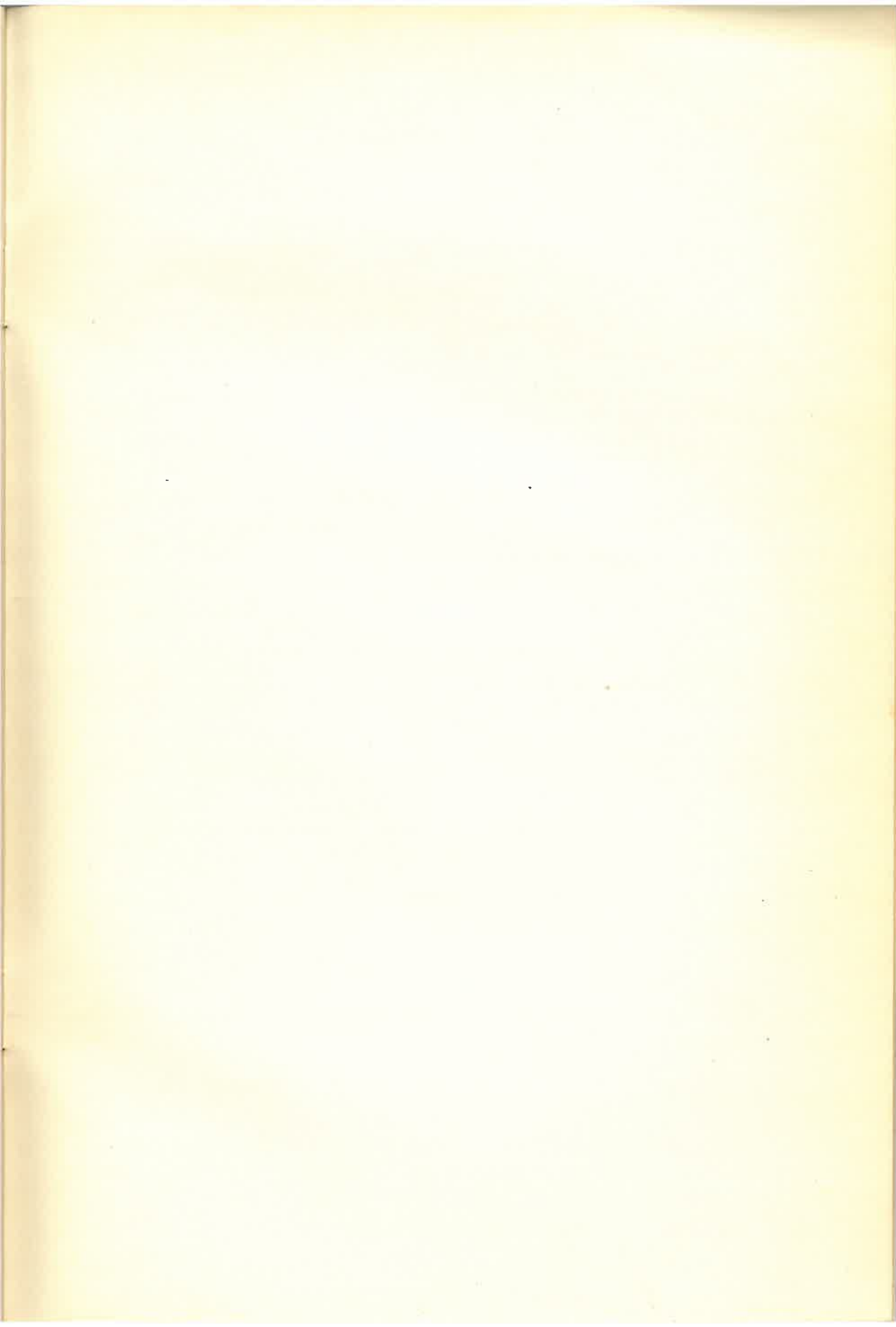
Oversigt over Belægningsforholdene m. v. paa Sygehusene i Thisted Amt 1946

Tabel XII.

	By- og Amts- sygehuset i Thisted		By- og Amts- sygehuset i Nykøbing	Amtssyge- huset i Fjerritslev	Amtssyge- huset i Koldby	Amtssyge- huset i Vestervig	Amtssyge- huset i Hvidbjerg
	med. Afd.	kir. Afd.					
<i>Antal Sengepladser, ialt</i>	85	90	88	35	25	22	12
a) medicinsk-kirurgiske	59	90	68	25	17	18	8
b) epidemiske	26	0	14	10	8	4	4
c) Tuberkulosepladser	0	0	6	0	0	0	0
<i>Funktionærer, ialt</i>	103		83	18	11	13	7
a) Læger	7		5	1	1	1	1
b) Sygeplejersker og Elever	48		45	7	6	6	3
c) andre Funktionærer	48		33	9	4	6	3
<i>Patienter ved Aarets Begyndelse..</i>	46	79	85	28	11	15	1
<i>Indlagte i Aarets Løb, ialt</i>	842	1686	1837	464	161	244	59
a) medicinsk-kirurgiske	741	1686	1753	448	161	229	57
b) epidemiske	101	0	75	16	0	15	2
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	9	0	0	0	0
<i>Døde</i>	53	31	84	23	6	13	1
<i>Antal Sygedage, ialt</i>	25040	32734	43716	9892	4694	5840	1014
a) medicinsk-kirurgiske	19640	32734	41875	9892	4694	5360	932
b) epidemiske	5400	0	1386	0	0	480	82
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	455	0	0	0	0
<i>Daglig Gennemsnitsbelægning</i> ...	68,80	90,92	119,77	27,10	12,86	16,0	2,8
a) paa medicinsk-kirurgiske Afdeling ..	53,80	90,92	114,72	27,10	12,86	14,7	2,6
b) paa epidemiske Afdeling	15,0	0	3,80	0	0	1,3	0,2
c) paa Tuberkulosepladser	0	0	1,25	0	0	0	0
<i>Antal Operationer</i>	0	1037	1083	189	55	89	21
<i>Ant. Kostdage (Finansaar 1945/46)</i>	96026		74695	18901	9000	10354	1782
	Kr		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
<i>Udgift pr. Kostdag</i>	1,48		1,79 ¹⁾	1,47	2,07	1,59	2,03 ¹⁾²⁾
<i>Driftsudgifter (Finansaar 1945/46)</i>	744348,53		744473,58	121518,93	69177,56	69172,98	18614,80
1) heraf Lønningskonto	292319,01		304587,15	38000,48	22104,01	21066,01	10464,49
2) heraf Forplejningskonto	141934,05		133607,04	27661,73	18644,30	16462,60	3616,82
<i>Daglig Driftsudgift pr. Patient</i> ...	12,06		16,95	9,85	11,40	11,24	33,19 ¹⁾²⁾
<i>Driftsindt. ialt (Finansaar 45/46)</i>	751787,93		744473,58	121518,93	69177,56	69172,98	18614,80
1) heraf Indtægter ved Kur og Pleje ..	309582,66		198722,05	40582,15	26347,19	26253,87	2370,00
2) andre Indtægter	45002,08		24488,73	0	0	4419,72	20,00
3) Tilskud fra Stat, Amt og Kommuner	397203,19		521262,80	80936,78	42830,37	38499,39	16224,80

1) den økonomiske Beretning er for Finansaaret i 1946/47

2) Sygehuset har været lukket i 5 Maaneder grundet paa Personalemangel

INDHOLD

I. *Medicinalstatistik.*

	Side
Folkemængden, samt Antallet af fødte og døde	3
Fødslerne (ifølge Jordemoderprotokollerne)	4
Oversigt over Dødsfaldene	6
Spædbørnsdødeligheden	6
Dødsårsagerne	8
Tuberkulose (Dødelighed og nyanmeldte Tilfælde)	9
Skematisk Sygeliste for Købstænderne	11
Skematisk Sygeliste for Landkommunerne	12
Infektionssygdomme	13

II. *De hygiejniske Forhold.*

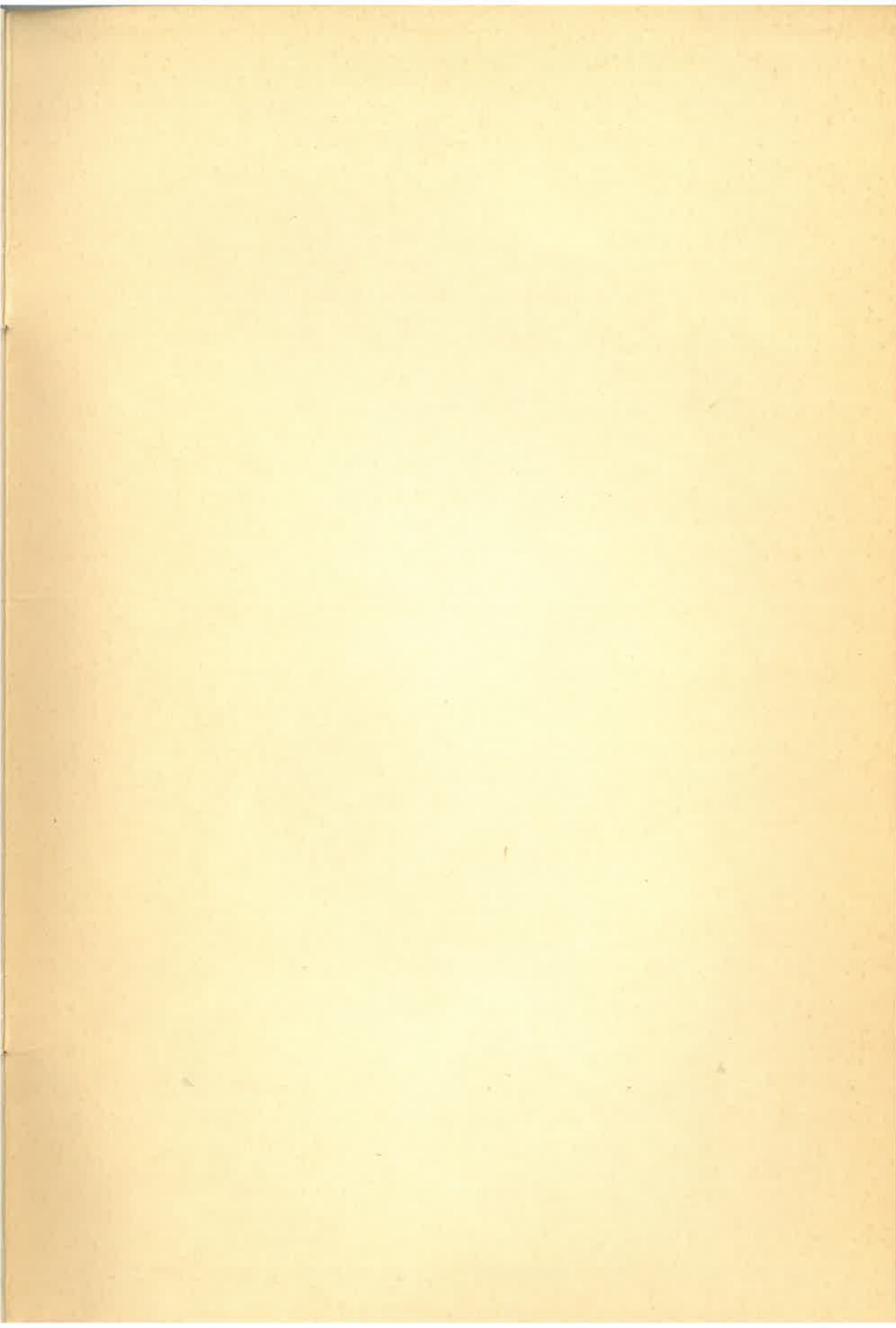
A. *Købstænderne.*

Sundhedskommissionernes Virksomhed	16
Drikkevandsforsyning, Afløbsforhold, Renovation	17
Kontrol med Levnedsmidler	18
Beboelsesforhold og Bolighygiejne	19
Skoler	20
Skoletandpleje, Bade og Idræt	21
Foranstaltninger mod Sygdomme (Vaccination, Aflusning m. m.)	22

B. *Landkommunerne.*

Sundhedskommissionernes Virksomhed	23
Drikkevandsforsyning, Skoler	25
Omsorg for Børn, Foranstaltninger mod Sygdomme	26

Lægernes Aarsberetninger	27
Embedslægernes Tilsyn og retslige Virksomhed	27
Medicinalpersonale og Sygehusvæsen	28
Belægningsforhold m. v. paa Amtets Sygehuse	30

UDGIVELSEN BEKOSTET AF THISTED AMTSRAAD